

अम्लिका

चिंचाऽत्यम्ला भवेदामा पक्वा तु मधुराम्लिका ।
वातघ्नी पित्तदाहास्रकफदोषप्रकोपणी ॥

अम्लिकायाः फलं त्वाममत्यम्लं लघु पित्तकृत् ।
पक्वं तु मधुराम्लं स्याद् भेदि विष्टम्भवातजित् ॥

पक्वचिंचाफलरसो मधुराम्लो रुचिप्रदः ।
शोफपाककरो लेपाद् व्रणदोषविनाशनः ॥

चिंचापत्रञ्च शोफघ्नं रक्तदोषव्यथापहम् ।

तस्य शुष्कत्वचाक्षारः शूलमन्दाग्निनाशनः ॥ (Rjn)

Ama cinca is atyamla in rasa, pakva is madhura in rasa, alleviates vata, aggravates pitta, daha, asra and kapha dosha.

Its ama phala is atyamla in rasa, laghu in guna and pittakaraka.

Pakva is madhuramla in rasa, bhedi, vistambhi and vata hara.

Pakva cinca phala is madhuramla in rasa, ruci prada, sopha paka hara and on lepana it cures vrana dosha.

Patra is sophaghna, rakta dosha vyathapaha.

Suska tvak ksara is sula mandagni nasana.

अम्लिका अम्ला गुरुर्वातहरी पित्तकफास्रकृत् ।
पक्वा तु दीपनी रुक्षा सरोष्णा कफवातनुत् ॥ (Bpn)

Amlika is amla in rasa, guru in guna, vatahara, pitta kapha asra karaka.

Pakva is dipani, ruksa, sara, usna, kapha vatahara.

अम्लिकायाः फलं पक्वं तस्मादल्पान्तरं गुणैः ।
तस्मादिति वृक्षाम्लात् ॥ (चरकः)

Pakva amlika phala is similar to vrksa amla in properties but to a lesser degree.